

τὸ ὄργωμα ζῶα, ὅμως τὰ τελευταῖα χρόνια ὁ ἄνθρωπος κατασκεύασε μικρὰ τρακτέρ, «καλλιεργητάς» ὅπως τοὺς ὀνομάζουν, πού σέρνουν ἀλέτρι ἢ φρέζα (ἄξονα μὲ κοπίδια γιὰ σκάλισμα).

Μετὰ ἀπ' τὸ σκάψιμο, ἀφοῦ περάσῃ ἡ περίοδος τῶν βροχῶν κι' ὁκαιρὸς σταθεροποιηθῇ, ἀκολουθεῖ ἡ περίοδος τῶν σκαλισμάτων. Μὲ τὸ σκάλισμα ἐπιδιώκουμε νὰ ἰσοπεδώσουμε τὸ ἔδαφος καταστρέφοντας τὰ κουτρούλια καὶ ψιλοχωματίζοντας αὐτὸ, γιὰ νὰ διατηρήσουμε τὴν ὑγρασία τοῦ χώματος. Τὰ ὠφελήματα τοῦ σκαλίσματος εἶναι γενικὰ παρόμοια μ' ἐκεῖνα τοῦ σκαψίματος πού ἀναφέραμε στὴν ἀρχή.

Γιὰ τὸ σκάλισμα χρησιμοποιοῦμε τὰ ἴδια ἐργαλεῖα πού χρησιμοποιοῦμε καὶ στὸ σκάψιμο δηλαδὴ τὴν τσάπα, τὴν ἀξίνα, τὸ λισγὸ κ.λ., ἀνάλογα μὲ τὸ εἶδος τοῦ ἔδαφους (μαλακό—σκληρό).

Ὅπως καὶ στὸ σκάψιμο καὶ γιὰ τοὺς ἴδιους ἰακριβῶς λόγους (οἰκονομίας καὶ ταχύτητος) ἀντὶ σκαλίσματος μὲ ἐργάτες μπορούμε νὰ χρησιμοποιήσουμε τὴ φρέζα πού ὅπως εἴπαμε εἶναι κατάλληλη γιὰ σκάλισμα, γιατί μὲ τὰ κοπίδια πού διαθέτει λεπτοχωματίζει τὸ ἔδαφος. Ἡ χρησιμοποίησις τῆς φρέζας εἶναι δυνατὴ ἐφ' ὅσον τὸ ἐπιτρέπουν οἱ συνθήκες τοῦ κτήματος πού ἀναφέραμε καὶ γιὰ τὸ ὄργωμα δηλαδὴ οἱ ἀποστάσεις τῶν γραμμῶν τῶν κλημάτων, τὸ σχῆμα κλαδεύματος καὶ ἡ κλίση (πλάγια) τοῦ ἔδαφους.

Ὅταν πρόκειται ν' ἀρχίσουμε σκάλισμα πρέπει νὰ προσέξουμε πολὺ στὴν ἐποχὴ, γιατί ἂν σκαλίσουμε πρώτιστα, δυνατόν ἐν συνεχείᾳ νὰ βρέξῃ μὲ τ' ἀκόλουθα κακὰ ἀποτελέσματα:

1. Τὸ λεπτοχωματισμένον χῶμα θὰ «ταρατσώσῃ» διευκολύνοντας ἀργότερα τὴν ἐξάτμιση τῆς ὑγρασίας τοῦ ἔδαφους.

2. Τὸ «ταράτσωμα» δημιουργεῖ ἀποπνιχτικὸ περιβάλλον γιὰ τὶς ρίζες τῶν κλημάτων καὶ προκαλεῖ καθυ-

στέρησι στὴ βλάστησι καὶ

3. Θὰ φυτρώσουν πάλι ἀγριοχόταρα.

Ἄν πάλι σκαλίσουμε ὄψιμα ἀσφαλῶς δὲν θὰ μπορέσουμε ν' ἀποφύγουμε ζημιές στοὺς νεαροὺς βλαστοὺς «βέργες» πού θάχουν ἀρκετὰ μεγαλώσει, προπάντων στὰ πυκνὰ καὶ ἀκανόνιστα φυτεμένα κτήματα. Καὶ ἐδῶ καταφαίνεται ἀκόμη γι' ἄλλη μία φορὰ ἡ ἀνάγκη ὅπως τὰ κλήματα βρίσκονται ἐπάνω σὲ σειρὲς (γραμμῆς) καὶ ὑπάρχει ἀρκετὴ ἀπόστασι τόσο μεταξύ τῶν σειρῶν (ἀπὸ 2,10 μέχρι 2,20 μέτρα), ὅσο καὶ μεταξύ τῶν κλημάτων τῆς καθῆ μιᾶς σειρᾶς (ἀπὸ 1,10 μέχρι 1,20 μέτρα).

Οἱ ἀποστάσεις φυτεύματος πού ἀναφέραμε ἀφοροῦν ἔδαφος μὲ μέση γεννιμότητα. Ἄν ἔχουμε ἀδυνατωχὴν ράφια τότε τὸ φύτεμα τῶν γραμμῶν ἔχει νὰ γίνῃ λίγο πιὸ κοντὰ. Ἄν πάλι τὰ χωράφια μας εἶναι πολὺ δυνάμεις νὰ τὰ φυτεύουμε τίς γραμμῆς λίγο πιὸ μακριὰ (μέχρι 2,50 περίπου μέτρα μπορούμε νὰ φθάσουμε κατ' ἀνώτατο ὄριο).

Τέτοια κτήματα μπορούμε νὰ τὰ σκαλίσουμε ὄψιμα σὲ περίπτωση πού δὲ μᾶς ἔκανε νωρίτερα καιρὸς λόγῳ βροχῶν. Ἀκόμη καὶ μετὰ τὸ σκάλισμα ἂν πάλι βρέξῃ καὶ πάλι εἶναι δυνατόν νὰ κάνουμε ἓνα ἐλαφρὸ σκάλισμα γιὰ νὰ σπάσουμε τὸ «ταράτσωμα» καὶ νὰ καταστρέψουμε τ' ἀγριοχόταρα πού φύτρωσαν.

Εἶδαμε λοιπὸν πόσο σπουδαῖο ρόλο παίζουν οἱ μεγάλες ἀποστάσεις φυτεύματος, πού γράψαμε, γιὰ τὶς σταφίδες καὶ τ' ἀμπέλια, τόσο γιὰ τὴν δυνατότητα χρησιμοποίησεως μηχανικῶν μέσων (τρακτεράκια-φρέζες), ὅσο καὶ γιὰ τὴν ὀψιμη καλλιέργεια τοῦ ἔδαφους, ὅταν λόγοι βροχῶν (χώματα βαριά) μᾶς τὴν ἐπιβάλλουν.

Ὅλα αὐτὰ ἃς τὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν οἱ παραγωγοί, ὅταν πρόκειται νὰ φυτεύουν νέα κτήματα.

Κ. ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
Γεωπόνος ΑΣΟ